

GYERGYÓI ÚJSÁG

POLITIKAI HIRLAP

Előfizetési árak:
Egy évre 160; fél évre 80; negyed évre 45 Lei.
Hirdetések milliméter díjszabás szerint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Felelősszerkesztő:
T. IMETS BÉLA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Gyergyói Bank és Takarékpénztár R. T. emeletén
(Ciffrá-féle ház.) Telefon: 25.
Szerkesztőségi órák mindennap d. u. 3–5 óráig.

Nyilatkozat.

Az Országos Magyar Párt csikvármegyei Intézőbizottsága a Keleti Újság 190. számában Dózsa Endre „Amit Gyergyó ígér” című cikkében azt látja kifejezésére juttatva, mintha a Magyar Párt gyergyószentmiklósi őszi nagygyűlésén bizonyos ellenzékeskedő irányzat volna várható, jóllehet maga a cikkíró felveti joggal azon kérdést, hogy miért kell ellenzékeskedni és kik ellen kell ellenzékét toborozni?

Csikvármegye Intézőbizottsága a Gyergyószentmiklóson 1926. aug. 26-án tartott intézőbizottsági ülésén hozott határozatának alapján megnyugtatóan kijelenti, semmi névvel nevezendő ellenzékeskedő törekvésekről tudomása nincsen, sőt éppen Csikvármegye magyarságának egyeteme az, amely mint meleg szeretettel váró vendéglátó, elsősorban óhajtja a magyarság nagygyűlésének méltóságteljesen lefolyását, a szólásszabadság legszélsőbb gyakorolhatóságát, az alapszabály keretei között.

Az Intézőbizottság nem hagyhatja szó nélkül a cikkben foglalt ama állítást sem, mely a Magyar Párt legutóbbi országos brassói nagygyűlését egy „klikk szűk körre szorított megnyilvánulásának” minősíti, mert az ilyen valóságnak meg nem felelő állítás nem szolgálja az egyetemes magyarság érdekeit.

Elnökség.

Beköszöntött az ősz,

Gyergyó felett már is láthatatlan ujjak szövik a hervadás takaróját. A havasi régiókból alább költöznek az éjszakában lobogó pásztortűzek s aztán az új kenyér illata onnan is bennebb csalogatja a tüzugyújtó legényeket.

Jön szeptember. A cserepesek tejére dobott fűzfafurulyák édes dalait legyenek rezgőszárnya siratgatja. Minden barom istállóba szorul s a mi kicsi emberbarmainkat milyen iskolákba szorítsuk, hogy a tudás, a kultúra kóstjának egy-két marékjával kiteleltessük a jövődre?

Szegény meggyötört kisebbségi sorba került, vagy abban született gyermekek, ha tudnátok, hogy mi lopta el hét év óta orcátok feslő rózsáit és mi fakasztott gyöngyöző kacagás helyett szomorú könnyet a nagy ismeretlen világba bámuló szemetekből...

Jön szeptember s levelek hullásával egyre csak az a nagy kérdés vetődik lelkünk hitetlen hittel megkínzott szeme elé, vajjon lesz-e hely a liceumban, hogy e szintiszta székelytartományban magyarnyelven gondolkozó gyermekeinket az anyanyelvünkön tanító tagozatba irathassuk, hogy a labirintbe veszett pedagógiai nehéz-

ségeken ezuttal is valamit könnyíthessünk?

A miniszter ur megígérte, de az államtitkár a miniszter ur tévedésével igyekszik korrigálni régibe az ígéretet, mintha visszavenné a balkéz azt, amit a jobb egyszer nyújtott.

Hogyan, hát ebben az országban, egyik napról a másikra, az államtitkárok megmászhatják a miniszterek ígéretét?

Semmin se csodálkozunk, csak azon, hogy tőlünk, kisebbségi állampolgároktól, mindig kézzelfogható és szemmel látható tényeket követelnek az örökös elvek, ígérek fejében, melyektől úgy felfuvódtunk, mint a léggel töltött üres hólyag s most, amikor a mi segítségünkkel jutottak emberileg belátóbb csoportok jobb reményekkel teljes uralomra, az ígéretet, mely csak enyhíti, de vissza még nem állítja az elemi jogokat, újra államtitkárok, tanfelügyelők, a periferiák névtelen és falcs vitézei váltják aprópénzre.

Eddig legalább nem igen ígértek s most csak az volna a különbség, hogy ígérnek, de nem igen adnak?...

Ha ti, fiatalok, tudnátok, amit a nagyok titkolnak maguk előtt, mennyire elesodálkoznátok, hogy a kétértelmű a föld minden nyelvén négy

marad, a virág is úgy termékenyül, a víz Kinában is H₂O, mint Angliában, s hogy hottentottául tanulva sem csuszhatik az Adria egy méterrel odább szélességi és hosszúsági foka alól. Szóval a relativitás elmélete még a művészetre, a művészeteket tárgyaló tantárgyakra sem vonatkozik, mert a Petőfi szépsége és igazsága épp úgy, mint az Eminescué, a világigazság tengelyén nyugszik.

Ha ti tudnátok, hogy sokszor azért vájják ki az emberek az igazságot, hogy aztán véka alá rejtsek, mint az égő gyertyát és piszkos ujjakkal mutogassák a hazug élet vértelen meseterkedéseit.

Ti, még csak a szeretetet ismeritek, amit a nagyok mázsás ólmokkal rég tenger alá süllyesztettek, de azt elfeledték, hogy a szeretet melegágya a titoktenger, melynek sötét méhéből, Veletek új csirába szöknek a boldogabb századok.

Ha majd megnőtök és tudni fogjátok, hogy apáitok milyen harcot harcoltak a mindenki részére adatott világkultúráért, oldjátok fel egymást, az egész emberiséget a *hazugság* szenvedéseitől, melynek keresztjére titeket feszített a huszadik század istenember tagadása.

Bajok az ujságkihordás körül.

Két kilométer három nap alatt. — Delizsánckorszak romantika nélkül.

Olvasóink egyik-másikától már régóta panaszkodunk a postai levélkihordás késései miatt s most, hogy ismételtén ez irányban levelek érkeztek szerkesztőségünkhöz, de mi is meggyőződéseket szerettünk a panaszokban foglaltak igazságairól, kénytelenek vagyunk ez ügygel hasábjainkon foglalkozni.

Nem régen jött új postamesterünket már eleve jó hírek előzték meg, aki a rend és pontosságáról igen híres, s mi, jóleső érzéssel állapíthatjuk meg, hogy az előzékenysége sem marad eme dicséretnek mögött. Valószínű azonban, hogy eddig még nem volt alkalma betekinteni a levélkihordók sziszifuszi munkájába, akik évek óta a vérszegény havifizetésükre utalva, úgy lézengenek városunk utcáin, mint az őszi legyek és a régen pontosság és gyorsaságáról híres levél- meg hírlapkiadások olyan falusi nívóra süllyesztették, amelyhez fogható még Mucsán is ritkítja párját.

Különösen a helyi ujságkihordás körül vannak bajok, amely pontnál megfeneklik minden arra irányuló gondolatunk, hogy miképpen lehetne azon gyorsítani.

A baj a lassúság, a bivalyszekéren való döcögés, amely a mai viszonylatban nem jelent egyebet, mint azt, hogy a Vertán és Salamon-féle kihordási módszerrel a postától a román. kath. templom körüli előfizetők is csak harmadnapra kapják meg ujságjaikat és ha a felső esengetyű vidékére gondolunk, akkor egy heti időköz kell, amíg két kilométeres távolságra a lap megérkezik.

Ez az ugynevezett „lassan, de nem biztosan” meghonosított gyergyószentmiklósi tetü-

módszer annál inkább feltűnő, mert hiszen Olszországból három, Angliából négy-öt nap alatt kapjuk a leveleket. A helyi ujságok ellenben, amelyeket külön falunkint csomagolva és felbélyegezve adnak postára, a feladott időponttól számítva, amint mondtuk, három nap alatt kerülnek a címzett kezébe, de csakis a zárdakörűli régiókban.

Mi minden időben méltányoltuk és méltányoljuk a nehéz postaszolgálati teljesítményt. Ez alkalommal sem szívesen foglalkozunk az előforduló hibákkal, de a kikézés körüli késedelem már oly méreteket kezdett ölteni, hogy a postamester ur figyelmének felkeltése elkerülhetetlenné vált, mint aki bizonyára fog találni megfelelő módot a bajgyökeres orvoslására.

A hírszolgáltatás ma már aranykorát éli a telefon, táviró, rádió stb. technikai vívmányok segítségével. Ezek a lehetőségek fejlesztették oda a jogos igényeket, hogy a világ tulsó feléről leadott hírek nem hogy abban az órában, de abban a másodpercben hozzánk jutva, itt az utolsó két-háromszáz méteres távolságon meg ne fenekeljenek. Különben a mi számunkra ezek a csodás találmányok, mint a mesebi repülő szőnyeg, annyit érnek és jogosan mondhatjuk, hogy semmivel sem jutottunk előbbre a delizsánckorszaknál, amelynek elveszett ugyan a romantikája, de megmaradt legalább a mai idegeket keresztire feszítő álmosága.

Egyelőre csak ennyit és csakis erre óhajtottuk új postamesterünk figyelmét felhívni, mert hiszen, hogy akadna még bőven más is, amelyet egy kis jóakarattal és odaadással korrigálni lehetne, kétségtelen.

Idővel azonban mindegyre rátérünk, hogy amennyire csak lehet, az apróbb-nagyobb hibák lehetőség szerint kiküszöböltesse, melyeket nagyrészt az utóbbi évek rossz vezetésének tudhatunk be.

A gyergyószentmiklósi közgyűlés legújabb tárgya

A Keleti Ujságból vettük át e cikket, mint olyant, amely minket csak-gyergyóiakat közelebből érdekel.

A Magyar Párt gyergyószentmiklósi tagozata lázasan készülődik az erdélyi magyarság székhelyi nagygyűlésére. A gyergyószentmiklósi tagozat a nagygyűlés rendezését illetően állandóan kontaktusban áll a központi pártvezetőséggel, amely viszont az összes tagozatokkal áll sűrű levelezésben a kérdésben. A nagygyűlésnek főtárgya az elnökválasztáson kívül az új szervezeti szabályzat tárgyalása lesz. A multbeli tapasztalatok ugyanis arról győzték meg a pártvezetőséget, hogy az eddigi szervezeti szabályzat nem szolgálja eléggé alkotmányosan és demokratikusan az erdélyi magyar kisebbség akaratát. A szabályzatban sok olyan hízagot állapítottak meg, amelynek pótlása elkerülhetetlen. A régi szervezési szabályzat annál is inkább revízióra szorul, mert a szabályzat és az ügyviteli rend között voltak olyan homályosságok, amelyek az ügyek vezetését konfuzussá tették. Érthető érdeklődéssel tekint tehát Románia magyarsága a nagygyűlés elé, amelyen kisebbségünk új politikai szervezkedésének technikai alapját fogják lefektetni. Bethlen György pártelnök jelenleg szabadságon van és az elnöki tanács az ügyek vezetésével Sándor József alelnököt bízta meg. Hozzáfordultunk tehát, hogy a készülőben levő új szervezési szabályzat tervei nek irányelveit ismeresse előttünk. Sándor szenátor a kérdésre nézve a következő felvilágosításokat adta:

— Az új szervezeti és ügyviteli szabályzatot egy, az elnöki tanács által kiküldött bizottság készíti elő. Ennek a bizottságnak elnöke én vagyok, előadója Sebesi János képviselő, Balogh Arthur dr. szenátor és Róth Hugó dr., elnöki tanácsstag. Az új szabályok a Magyar Párt egész szervezetében az alkotmányos, demokrata és autonóm szellemet igyekeznek megvalósítani, mint, amelyek egyedül lehetnek alkalmasak egy egészséges pártszervezet kiépítésére és fentartására. A szabályzat különös figyelemmel lesz a központi és vidéki vezetés, továbbá a bukaresti parlamenti csoport viszonylataira s a parlamenti csoport relációjára, a pártvezetőséggel szemben. A bizottság a szabályzat tervezetének letárgyalása után az elnöki tanács elé fogja terjeszteni az ügyet s az elnöki tanács a tervet szétküldi a megyei tagozatokhoz véleményezés végett. A beérkezett vélemények a kodifikáló bizottság által összefoglaltatnak és így megy a kérdés minden valószínűség szerint a közgyűlés előtti napon a Gyergyószentmiklóson megtartandó intézőbizottsági ülés elé.

— Mi lesz a legfontosabb irányelve az új szabályzatnak?

— A szabályzat az alpból, vagyis a népből indul ki, így tehát a legszélesebb bázisra fekteti a pártéletet és számol a romániai különböző pártok viszonyaival. Egyéj olvasztja az eddig különvált szervezeti és ügyviteli szabályzatot, hogy az egyes szakaszokban foglalt kérdések könnyen legyenek feltalálhatók a különböző gyűléseken s ezáltal kikapcsolja a konfuziókat.

— Mikorra tervezik az őszi nagygyűlést?

— A nagygyűlést minden valószínűség szerint legkésőbb október 3-án tartjuk meg, két héttel az új parlamenti ülésszak megnyitása előtt.

Szenátoraink, képviselőink figyelmébe.

A esikszere dai Balota-ügy hosszabb idő óta foglalkoztatja a sajtót és a közönséget. Ennél még talán közelebb érdekel bennünket a helybeli liceum — főgimnázium — amelynek jelenlegi igazgatója méginkább rászolgált arra, hogy Gyergyószentmiklós társadalmá mennél hamarabb megszabaduljon tőle. Ugy a helyi, mint a kolozsvári lapok több ízben foglalkoztak vele, de a kisenvedett liberális kormány iskolaréme, Anghelescu, nem bántotta őt. Székely

fiaink reményével és tanulni akarással indultak saját munkás kezeinkkel és izzadságunkkal felépült tudománycsarnokba, de a durva erőszakú és semmi pedagógiát nem ismerő DI Mănculescu részben elűzte — kicsapta őket, vagy most évvégén halomra buktatta. Az első osztály apró kis növendékei 3 kivételével mind megbuktak s mi, szülők, kétségbeesve nézünk a jövő iskolai év elé, anyagi erőnk nem engedi, hogy feltve nevelt gyermekeinket más intézetbe vigyük, de hiszen miért, amikor nekünk itt iskolánk van, amelyhez jogunk van.

Magyar tanáraink, akik hosszú évi becsületes munkásságot teljesítve működnek itt, némán tűnnek mindent, mert ha szólnak, vagy valami megjegyzést tesznek, azonnali áthelyezés veszélye fenyegeti őket. Az ország minden részéből, idegenből — Albániából, Macedóniából — idecsődített diákok a még meglevő iskola nivót aláilyesztették s maholnap diszes intézetünk szemétdomb lesz, amelynek falai omladoznak, töltözte egyes helyeken az esőzések miatt már is sokat szenvedett. Minden szomorú tények egyedüli okozója az igazgató, akiről már előkelő helyi emberektől hallottuk, hogy egy antipatikus, összeférhetetlen természetű egyén, fajuknak, gyermekeinknek gyűlölője, üldözője. Iskolánál pedagógiai dolgokkal nem foglalkozik, hiszen amint tudjuk, nem is ért hozzá, egyedüli alapos munkát a Comitetul Școlar vagyonának a kezelésével végzi rokonaival Bogsa Grigore secretar contabil VIII. osztályos magántanulóval együtt, minden ellenőrzés nélkül. Egyedüli kérésünk komoly munkát végző és nagy feladatokat teljesíteni akaró szenátoraink, képviselőinkhez, hogy egyesült erővel lépjenek közbe, hogy ez az ember innen mennél hamarabb pusztuljon el, hogy a jövő iskolaév reánk nehezedő gondja az ő távozásával megkönnyebbüljön. Ha már kipróbált, munkás magyar tanáraink közül nem lehet senki az intézet vezetője, hozzanak ide egy erdélyi román embert, aki ismeri nyelvünket, szokásainkat — kívánjuk parlamenti férfiainktól, hogy az intézetnél fennálló magyar szekciák állittassanak vissza, mert fáj nekünk, hogy az elmúlt iskolai évvel kétmagyar osztályunk szűnt meg s valószínű, hogy a jövő évben egy sem lesz, de hát keresztényi lélekkel hiszünk a feltámadásban s a gonoszok méltó megbüntetésében.

Gyergyószentmiklósi szülők.

A Megyei Tanács üléséből.

Csikvármegye Megyei Tanácsa f. hó 16. án d. u. 3 órakor tartotta meg rendkívüli tanácsulását, amelyen 27 tag volt jelen.

A tárgysorozat első pontját, a szeszfogyasztás után a Pénzügyminiszter által az egyes vármegyékre elosztott illetéknek mikénti felhasználása képezte. A csikvármegye első felhasználandó összeg 907.740 lej, mely tárgyan a szakbizottság a következő javaslatot terjeszti elő.

Ezen összegnek egyrésze 565.242 lej közigazgatási célokra, míg 342.621 lej utügyi kiadásokra használandó fel. A közigazgatási céljaira fordítandó 565.241 lej részletes elosztása a következő: 1%-os nyugdíjajárulékra: 44.621 lej; a vármegyeház épületének fenntartására és javítására 140 ezer lej; tűzifa beszerzésére 45 ezer lej; világításra 40 ezer lej; burorok beszerzésére 5 ezer lej; nyomtatványokra 70 ezer lej; autó karbantartására 45 ezer lej; kiszállások és utiköltségekre 20 ezer lej; telefon és távirda használatára 60 ezer lej; a subprefektura kocsijának fenntartása 20 ezer lej; az állategészségügyi hivatal egy tisztviselőjének fizetés kiegészítése 13 ezer lej; az alispán reprezentációs költségének kiegészítése 2 ezer lej; a tanfelügyelőség részére 12 ezer lej; telekkönyvi átírási munkálatokért a községek részére 50 ezer lej.

Az utügyi kiadásokra fordítandó 342.498 lej a következő módon osztandó fel: Az államépítészeti hivatal személyzet fizetésének kiegészítésére 190 ezer lej; ugyanezen hivatal autójának fenntartására 53 ezer lej; irodai szükségletekre 20 ezer lej; napidíj és kiszállási költség 44 ezer lej; a remetei Maros-híd javítására 40 ezer lej.

A bizottság javaslata a pénzügyigazgatóság épületén eszközölt javítások címén felmerült 26 ezer lej költségét nem igazolja, mivel ezek nem nyilvános árlejtés útján végeztettek és javasolja, hogy ennek visszafizetése per útján is követeltesse a pénzügyigazgatóságtól.

A tanács a pénzügyigazgató jelentése és

Dr. Nagy Jenő hozzászólására úgy határozott, hogy előbb vizsgálat tárgyává teszi a pénzügyigazgatóságnak a megyével kötött lakbérleti szerződést, hogy milyen munkálatok végzésére van kötelezve a megye és megvizsgálva a fogantatott munkálatokat, teszi függővé a további eljárás megindítását. Azonban hangsúlyozottan kimondja, hogy a jövőben az ilyen munkálatok csak nyilvános árlejtés útján adhatók ki.

Ezzel a módosítással a közigazgatási bizottság javaslata elfogadtatik.

A tárgysorozat következő pontja, a mult évi költségvetési feleslegnek 1,818.221 lej 63 baninak felhasználása.

A pénzügyi bizottság javasolja, hogy ennek az összegnek $\frac{1}{3}$ része 606.742 lej gazdasági és egészségügyi célokra használtasson fel. A többi fele pedig három csoportban osztasson fel a következőképen:

I. 242.301 lej a mult évről fennmaradt, ki nem fizetett tartozások egyenlítésére; II. 133.223 lei az előirányzott, de be nem folyt jövedelmek fedezésére; III. 58.602 lei a nyugdíj hátralékok kifizetésére és a fennmaradó 776.863 lej pedig irányoztassék elő előre nem látható kiadásokra, amely összegnek terhére az alispánnak megszavaz 20 ezer lej, a főszámvevőnek 12 ezer lej, a megtakarítás körül kifejtett munkásságuk elismerésül.

Dr. Veress Sándor vármegyei főcruos felszólal a segéd és alantos személyzet érdekében, a megtakarított összegből részükre ruhasegély címén utalványozandó pénzsegély ügyében. A tanács megfelelő alap hiányában a tisztviselők kérését nem teljesítheti s a költségvetés fölösleges felhasználására szóló javaslatot elfogadja azzal, hogy Faroga polgármester felszólalására a városnak köztisztasági munkadíj fejében követelt 3250 lejt megszavazza. Az előre nem látott kiadások terhére fizethető a tisztviselők 15%-os fizetés emelése, valamint ebből az összegből fizetendő a megyei állandó választmány fizetése és a tanácsstagok utazási és napidíjai. Az ezen felül megmaradt összeg és a prefektura régi autójának eladási ára egy új autó beszerzésére fordítható.

Mi az alapja az újabb nyelvvizsgának?

Néhány nappal ezelőtt a közoktatásügyi min. rendeletet adott ki, amelyben arra szólítja fel a felekezeti tanárokat, hogy szeptember 1-én tegyenek román nyelvi vizsgát. Ez a rendelet a tanárok körében rendkívüli izgalmat okozott és emiatt a kolozsvári tanfelügyelőségen a következő felvilágosítástadták az ominozus rendeletre nézve:

— Az izgalmat csak az okozhatta, hogy a tanári kar a rendeletet félreértette, mert az semmi egyebet nem tartalmaz, mint azt, ami a törvény szerint feltétlenül teljesítendő; ugyanis a törvény kimondja, hogy a felekezeti tanároknak nyelvvizsgát kell teniök s a mostani rendelet semmi egyéb, mint jóakaratu figyelmeztetés a tanárokhöz arra nézve, hogy a román nyelvből, földrajzból, történelemből és alkotmánytanból legkésőbb öt éven belül, de saját érdekükbe lehetőleg minél előbb vizsgáznuk kell. Ebben az évben szeptember 1-én lesznek a vizsgák, s a rendelet értelmében az egyes iskolák vezetőségének kimutatást kell készíteniük arról, hogy kik vizsgáznak s arról is, hogy kik maradnak vizsgájukkal hátralékban. A törvény értelmében ugyan öt év áll rendelkezésre, de még is ha egy tanár el akarja halasztani vizsgáját a halasztás szükségességét igazolnia kell, akár betegség, családi körölmények, vagy más indokok forognának is fenn. Öt év elteltével többé nem hívják fel a tanárokat vizsgára, hanem az elmaradottakat úgy fogják tekinteni, mint aki állásáról lemondott.

A jövő iskolaévvvel kapcsolatban ezeket mondták a tanfelügyelőségen:

— A beiratkozás minden intézetben szeptember 1—8 között lesz, 10—15 között pedig a felvételi, a javító és különbözeti vizsgák folynak le, 20—25 között az ötödik osztályba való felvételi vizsgákat tartják meg, 25-én a pótrett-ségi, 26-án pedig megkezdődik a tanítás.

JANCSÓ és MIKLÓS

Gheorgheni — Gyergyószentmiklós. Főtér, Cziffra-féle ház.

Telefon: 41.

Mindennemű OLAJ

állandóan raktáron.

Gyergyói Bank és Takarékpénztár R. T.

Felhívjuk t. részvényeseinket, hogy intézeti alapszabályainknak megfelelően, a birtokukban lévő régi 200 K-ás részvényeiket az új kibocsátású címletekre való becserezés végett f. évi szeptember hó 1-től kezdődőleg — még le nem járt szelvényekkel együtt — bemutatni szíveskedjenek. Egyben értesítjük az új részvénybirtokosokat, hogy az új kibocsátású részvény címletek átadása is fenti időpontban eszközöltek s ez uton kérjük az ideiglenes részvényelismervényeket bemutatni. Egyben felhívjuk a részvényesek figyelmét, hogy a f. évi osztalékot csak az új részvényeszelvények ellenében fogjuk fizetni, miért is a részvények mielőbbi átcserezése részvényeseink érdekében való.

Gyergyószentmiklós, 1926. aug. 25.

Igazgatóság.

HIREK.

— **Ferdinánd király születésnapja** volt f. hó 24-én, mely alkalommal Ófelsége hatvanegyedik évfordulóját érte meg. Ófelsége iránti hódolat jeléül a város lobogódiszben ünnepelt s míg a helyi templomokban folyt az istentisztelet, délelőtt 10 órától délután 3 óráig az üzletek is zárva voltak.

— **Tanácsülés.** Benke Antal primár f. hó 27-én délután 4 órára hívta össze a tanácsulást, melyen 17 pontban összefoglalt közérdekű ügy lesz tárgyalva. Ezen a gyűlésen fog megtörténni a két nőtanácsos eskütétele is.

— **Dr. Willer József kamarai képviselőnk** f. hó 22-én és 23-án városunkban tartózkodott, hogy fontos megbeszéléseket folytasson dr. László Dezső kamarai képviselő és Görög Joachim szenátor urakkal. Dr. Willer itt tartózkodása alatt a Gyilkostóhoz tett csupán kirándulást s aztán visszautazott Bukarestbe.

— **A róm. kath. Egyháztanács és Iskolaszék** a múlt vasárnap tartotta meg nagyszabású gyűlését. A sok érdekes tárgysorozati pontok között tárgyalás alá került a hiányzó tanerők megválasztása is. Gereöffy Csanád tanítót két évi pihenéséből visszahívták és Lengyel Margitot, mint szintén a tantestület kiváló tagját, alkalmazni kívánja az Egyháztanács, anélkül, hogy a többi érdemes pályázókat ne méltányolták volna.

— **A Magyar Párt** csikmegyei intézőbizottsága aug. 26-án délután 3 órai kezdettel Ince Domokos elnöke alatt városunkban gyűlést tartott, amely alkalommal a csiki intézőbizottság jóváhagyással és örömmel fogadta mindazon előzetes intézkedéseket az Országos Magyar Párt Gyergyószentmiklóson megtartandó őszi nagygyűlésére vonatkozólag, melyet a gyergyói tagozat intézősége eleddig tett. Együttel Csik részéről is óriási lelkesedéssel és magyaros vendégszeretettel ajánlották fel a vendéglátást minden elképzelhető formájában.

— **A róm. kath. templom régi orgonája** már régóta javításra szorul a háboru alatt elrekvírált sípok miatt. A közbirtokosság eddigi nagylelkű érdemes tagjaiban bízva, minden remény meg van arra, hogy a hiányos orgona javítása a legközelebbi időben megtörténik.

— **A székelyföldi szinkerület** jövőendő igazgatója, dr. Ferenczy Gyula társulatához már is vagy 12 tagot szerződött, akik között ott van a jól ismert Vákár Vilmos, mint technikai vezető és Marossy Géza rendező is. A szezonot Székelyudvarhelyen kezdi meg. Körzetéhez a következő városok tartoznak: Gyergyószentmiklós, Csikszentkereszt, Sepsiszentgyörgy, Kézdivásárhely, Székelyudvarhely, Fogaras, Nagynyed és Diószentmárton.

— **Szini Lajos** új könyvére „Az őzölőra” — amely Szopos Sándor, a nagy székely festőművész színes címkéjével s 30 remek rajzával jelenik meg 160 oldal terjedelemben, kintűn fehér könyvpapíron, szeptember 20-ig lehet előjegyezni 120 lejes áron. Megjelenés után 160 lej. Szíveségből elfogadnak előjegyzéseket a következő hölgyek és urak: Remetén: Zakariás István ur, Ditrón: Puskás Panna és Fülöp Erzsike urleányok, Altalun: Barabás János dr. ur, Csomafalván: Lázár Annuska urleány, Ujfalun: Birta József ur, Tekerőpatakon: Szóts Géza ur, Kilyénfalván: Laczkó István ur, Szárhegyen: Hangya Szövetkezet.

* **Négy középiskolát** végzett fiu tanulónak felvétetik: Székely Testvérek, Ditró, vas és fűszer üzletébe.

— **A ditrói Ipartestület Dalköre** f. hó 28-án, szombaton este fél 9 órai kezdettel, a ditrói község háza nagytermében pártoló és alapító tagjai tiszteletére, tancmulatsággal egybekötött dalestélyt rendez a következő műsorral: 1. Jelige. A Dalkör részére szövegét írta: Görög Joachim, zenésítette Tárcza Bertalan. 2. Megnyitó beszédet tart Görög Joachim kanonok, csikmegyei szenátor. 3. Finn dal. Páciustól. 4. Eredeti magyar dalok, Gál Ferencről. 5. Szaval Liebl Edithke. 6. Éji dal, Goll Jánostól. 7. Népdalok: Falu végén, Lányi Ernőtől. Fehér galamb, Szent-irmay Elemértől. A tartalmas műsor után tánc reggelig. A ditrói Ipartestület Dalköre ma már nélkülözhetetlen szervként ékelődik Ditró társadalmi életébe. Az önképzésen kívül a magyar kulturát fejlesztő ezen Dalkör működéséhez, életképességéhez áldozni kész közönség áll támogatásra készen, miáltal a ditrói Iparosok Dalkörének dalestélye már előre is biztosítottak tekinthető.

— **Egy három éves kisfiu a Békénybe fullt.** Hosszu András gyergyószentmiklósi molnár 3 éves kis fia f. hó 24-én este 6—8 óra között a Békénybe fullt. Az eset, röviden elmondva, a következőképp történt: 24-én Hosszu András és a felesége, akiknek lakásuk és vizimalmuk a város alsó végén van, közvetlen a belső telek mellett fekvő mezei földön aratási munkával voltak elfoglalva. Három éves kis fiukat a szomszéd fiu felügyeletére bízták, akik közvetlen a házkörül játszadoztak. Játék közben a kis fiu elfáradt és az udvaron lévő szekérben, amelyben még széna volt, elaludt, a nagyobb fiu pedig elment az aratókhoz. Hosszu Andrásné, amint a nagyobb fiut egyedül látta, rögtön érdeklődött fia iránt, aki elmondta azt, hogy a szekérben alszik; az anyja azzal a megbízással küldte vissza, hogy a lakásból hozzon ki egy kendőt és a fiát takarja be. Am egy kis idő múlva a felügyelettel megbízott gyermek azzal tért vissza, hogy a fiucska nincs a szekérben. Szülei erre a hírre rögtön keresésére indultak, de gyermeküket sehol sem találták, hanem nagykesőre a Békény vizében a fiucska megakadt kalapját ismerték fel. Mindjárt sejtették, hogy a fiucska a vízbe esett, de bár minden helyet össze halászták a közeli Békényben, a gyermeket csak 25-én reggel kapták meg a habok között vízbefulva. A rendőrség orvosi vizsgálat után gondatlanságért a nyomozást beindította.

— **Felelemlik a postatarifát.** A posta, telefon és táviróigazgatóság hivatalos jelentést adott ki, amely szerint a tarifát legőzelebb felelemli. Az új tarifa általában az 1916 évi tarifa negyvenszerese lesz. Ilyenformán egy közönséges levél díja 4 lej, ajánlott levél 14 lej, levelezőlapé 2 lej, egy távirati szó díja 2 lej, telefonhasználati díj a megyébe 20 lej, a szomszédos megyébe 40 lej, további megyébe 60 lej. A telefonelőfizetési díj magánlakáson 4000 lej, üzletben és irodában 6000 lej, nyilvános állomás díja 10.000 lej.

— **A székelyudvarhelyi róm. kath. finevelőintézetbe bennlakásra az 1926—927. tanévre** felvétetnek elsősorban róm. kath. vallású, másodsorban a legújabb közoktatásügyi miniszteri rendelet alapján felekezeti különbség nélkül, mindazon magyar növendékek, kik tanulmányaikat magyar tannyelvű, nyilvánossági jogu középiskolában óhajtják végezni. Az intézet képesítotos a majdnem 300 éves multa visszatekintő magyar tannyelvű, nyilvánossági joggal bíró székelyudvarhelyi róm. kath. főgimnáziummal. A nem róm. kath. vallású növendékek felvétele a lapokban közölt miniszteri engedmények szerint történik. Finevelő intézeti ellátás egész tanévre 6400 lej, 150 kgr. buza, 4 kgr. zsir. Jelentkezéseket szept. 20-ig elfogad és megkeresésre bővebb felvilágosítást ad s részletes prospektust küld a székelyudvarhelyi róm. kath. finevelőintézet igazgatósága Odorheiu.

Uránia-mozgó hirei.

Aug. 28. és 29-én, szombaton és vasárnap

A spanyol táncosnő

Pola Negrivel a címszerepben. Középkori milióban, kiváló rendezésben, cigány romantikával átszőve a kosztümös filmek legszebbjei közt foglal helyet.

Szept. 1—2-án, szerdán és szombaton

A diadalmas szépség.

Kevés film kapott ilyen találó címet, hisz a mese hősnője a százszorszép **Lia de Putti**, akinek a pusztá megjelenése is már diadal.

Két név **Pola Negri** és **Lia de Putti**, már szép sikert jelentenek.

Jön: **A new-yorki leánykereskedők.**

Beiratás a zárdában.

A helybeli zárda ovodájában, elemi és polgári leányiskolájában a beiratások szept. 1—8-ig tartanak. A beiratáskor benyújtandó a születési, iskolai és újraoltási bizonyítvány.

Szept. 10—20-ika között a felvételi, külömbözet és a javítóvizsgálatok lesznek.

Mindenemű vizsgálatra szept. 8-ig az igazgatónál jelentkezni kell. Azok a tanulók is, akik a tanév végén három tárgyból kaptak elégtelen osztályzatot, ha a három közül az egyik legalább 4-66 volt, szeptemberben pótló-vizsgára állhatnak.

A tanév megnyitása az elemi iskolában szept. 15-én, a polgári iskolában szept. 26-án lesz.

Iskolai díjak: az elemi iskolában évi 400 lei és 40 lei beiratási díj; a polgári iskolában évi 1.500 lei és 100 lei beiratási díj.

Igazolt szegénység esetén írásbeli kérelem alapján a díjak egyrésze elengedhető.

Igazgatóság.

* **Bükk tűzifa a MAROSFŐI állomásnál** 20 vaggonnal azonnal eladó. Eladja Tamás Ignác Csikszenttamás.

* **Csávásy Béla** kézdívasárhelyi székely fűszeres és mézes pogácsás Gyergyószentmiklóson Vörösmarty-u. 27. szám alatt megnyitotta sütődjét, ahol fűszeres és mézes pogácsa rendeléseket a legnagyobb megelégedésre vesz fel. Frissen sült pogácsáira, amelyek a Piac téren minden szombaton és vasárnap kaphatók, felhívja a n. é. közönség figyelmét.

* **Petroleum és benzintelep városunkban.** Örömmel vettük a hírt, mely szerint városunkban agilitásáról ismert Jancsó és Miklós cég a vasut mellett egy petroleum- és benzintelepet létesít még e hó folyamán. Nagy előnye lesz ez egy városunk, mint a vidék fogyasztóinak, de különösen a cséplőgéptulajdonosoknak a közelgő cséplési időnyre, kiknél az örökös benzinmizéria egy csapással megszűnik.

* **Eladó** 1 drb. tizedes mérleg 1000 kg. teherbírással a legjobb karban, 1 drb. Eszterházy homokfutó kocs, teljesen új. Értekezni a kiadóban.

A közönség tudomására.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű gazdaközönséget, hogy

TRAKTOROM

a napokban Fugyivásárhelyről vissza fog érkezni egy MAV. gépgyár legújabb gyártmányu cséplőszekrényével, amely ez ideig Biharmegyében cséplelt a gazdaközönség legnagyobb megelégedésére. Kérem a gazdaközönséget, hogy vegye használatba cséplőgépemet, amelynek az is egyik előnye a jó és tiszta munkán kívül, hogy a Traktor a cséplőt maga vontatja, tehát a gazdaközönségnek vontatni sem kell.

Szíves pártfogásukat kérve, maradok

tisztelettel

5—1

Matta Lajos.

Árlejtési hirdetmény:

Borszéki fürdőbirtokosság a közép-borszákon lévő u. n. árpáskertben a régi korcsma és melléképületei helyében egy tisztviselői lakást akar építeni.

Az építési munkák kivitelének biztosítására 1926. évi szeptember hó 5. napjának déli 12 órájára a ditrói község házában lévő fürdőbirtokossági hivatal: helyiségekben tartandó zárt ajánlati versenytárgyalást hirdet.

Ennélfogva felhivatnak mindazon iparosok és vállalkozók, akik üzletük gyakorlására hatósági engedelemmel bírnak és a fentemlített építést végrehajtani hajlandók, hogy az ezen munka elvállalására vonatkozó ajánlataikat kintűt nap déli 12 óráig nevezett birtokosság elnökségéhez Ditrón adják be.

Az ajánlatok akár az összes munkára, akár egyes munkanemekre vonatkozhatnak.

Az árlejtés eredménye felett a nevezett elnökség szabadon határoz és fentartja magának azt a jogot, hogy az ajánlattevők között, tekintet nélkül az ajánlati összegre, szabadon választ-hasson, esetleg az összes ajánlatokat elutasit-hassa.

Az építési tervrajz és a részletes feltételek Puskás István erdőtanácsos, elnöknel betekinthezők.

Ditrau, 1926. augusztus 20-án.

A borszéki fürdőbirtokosság igazgatója.

GAZDÁK ROVATA.

Rovatvezető: Kertész Béla.

Közbirtokossági és osztatlan közös legelők kihasználása.

Legelőtársulatok kötelező alakítása.

A Hivatalos lap. f. évi 128. számában megjelent legelőrendtartási törvény negyedik fejezete rendelkezik a közbirtokossági és osztatlan közös legelők kihasználási módjáról.

Eszerint mindazok a közbirtokosságok és osztatlan közös legelők, amelyeknek tulajdonosai nem alakultak legelőtársulattá, az 1913: X. törvénye. rendelkezései szerint kötelesek a törvény kihirdetésétől számított egy éven belül legelőtársulatot alakítani.

Ezen határidő letelte után azok a közbirtokosságok és legelőbirtokosok, akik legelőtársulattá nem alakulnak, az 1913: X. t.-c. 56. szakasza értelmében a községi bíró és képviselőtestület (Consiliul comunal) rendelkezése alá kerülnek s legelőik ezen hatóság által fognak kezeltetni.

Ha egy községben több különböző helyen fekvő több birtokos tulajdonát képező legelőterek vannak, ezek tulajdonosai egy legelőtársulatba kötelesek tömörülni; a földmívelési miniszteriumnak joga van a fenti határidő letelte után is elrendelni az ilyen birtokosok legelőtársulatba való tömörülését.

Jogában áll a földmívelésügyi miniszteriumnak továbbá bármikor elrendelni a legelőtársulat megalakítását, ha a tulajdonos társak többsége úgy kívánja, vagy ha erre nézve a vármegyei gazdasági tanács, vagy a vármegyei állandó tanács (delegatiunea permanentă județeană) megkeresi. (Lásd az 1913: X t.-c. 2. szakaszt).

Ha egy községben községi legelő is van alakítva a község legelőterületének arányában, tagként beléphet a közbirtokosságok és osztatlan közöslegelők tulajdonosai által alakított legelőtársulatba.

Ez esetben a társulat közgyűlésein a községi bíró elnököl, vagy az ő helyettese s a hozott határozatoknál a községnek legelőterületével aránylagos szavazati joga van.

Az ily mostan alakított legelőtársulat vezetősége a közgyűlés által megválasztott tagokból s a község által legelőterületének arányában kijelölt tagokból fog összeállítani.

A legelők használata a társulat alapszabályai értelmében történik, amely körül írja a társulat minden tagjának használati jogát.

A más meglevő legelőtársulatok és azok, amelyek a jövőben fognak megalakítani, minden tekintetben alá vannak rendelve a Hivatalos lap 1924 évi 27 számban megjelent jogi személységekre vonatkozó törvény rendelkezéseinek, valamint az 1913: X. t.-c. jelen törvénnyel nem ellenkező rendelkezéseinek.

Az összes közbirtokossági és osztatlan közös legelők technikai vezetése a legelőigazgatóság és az az alá rendelt vármegyei gazdasági felügyelőség hatáskörébe tartozik.

A legelőtársulatok szervezeti szabályait és egyéb a legelők kihasználására vonatkozó intézkedéseket folytatólagosan közöljük.

Kiadó laptulajdonos: Puskás J. István.

Minden cikkért írója felel.

A legújabb felvételekben készült gyilkostói képeslapok és albumok

Kahan és Patria könyvkereskedésekben kaphatók.

Szeptember elsejére értelmés és jómagaviseletű

leányt

felvesz

a Kahan-nyomda.

No. 317—1926. port.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel aduc la cunoștința publică în senzul legii articolul LX. din 1881 § 102 respective LXI. din 1908 § 19, cumcă lucrurile următoare s. a. 1 casa de bani de fier, 1 lade de fier, 1 aparat telefon, 1 dulap de archivă, 2 birouri de brad, 1 casetă de fier, 6 masă de birou, 1 orologie de perete, 6 cauni care în urma decisiului Nr. C. 319 din anul 1923 al judecătorei de ocol Tribunalul M.-Ciuc s'au executat în Gheorgheni în favorul executor Ferenczy Árpád repr. prin avocat Dr. László Desideriu împotriva executorului pentru încasarea capitalului de 21000 Lei și acces. prin execuție de acoperire și cari s'au prețuit în 7360 Lei se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efectuarea acestei licitațiuni, pe baza decisiului Nr. G. 4437—1925 al judecătorei de ocol Gheorgheni se fixează termenul pe **4 Sept. anul 1926 la ora 3 p. m.** în Gheorgheni str. Ferdinand No. 30 și toți cari au voie de a cumpăra, sun-invitați prin aceasta edict cu observarea acea, ca lucrurile susamintite vor fi vândute în senzul legii LX. din 1881 §. 107. și 108. celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Prenziunea care e de încasat face 665 Lei capital, dobânzile cu 5% socotind din 27 Iulie 1923 iar speșele până acum staverite de 4864 Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitația ar fi fost executate și de alții și acestia și ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în senzul articolului XLI. din 1908 § 20.

Gheorgheni, la 10 August 1926.

V. Lőrincz,
portărel.

KAHAN
könyvnyomda,
könyvkötészet,
könyv és papírkereskedés
GHEORGHENI.

Nyomtatványok

legelőcsőbb beszerzése.

Könyvkötészeti

munkák izléses készítése.

Iskolai és irodai szerek
nagy választékban.

Nr. 80—1926. port.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel aduc la cunoștința publică în senzul legii articolul LX. din 1881 § 102 respective LXI. din 1908 § 19, cumcă lucrurile următoare s. a. 2 cai și 1 sanie care în urma decisiului Nr. 6143/2 din anul 1925 al judecătorei de ocol Gheorgheni s'au executat în Valea Strâmbă în favorul executorului dr. Tilt-scher Ede repr. prin avocat Dr. László Dezső împotriva executorului locuitori din Valea-Strâmbă pentru încasarea capitalului de 5400 lei și acces. prin execuție de acoperire și cari s'au prețuit în 5000 Lei se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efectuarea acestei licitațiuni pe baza decisiului Nr. G. 11—1926 al judecătorei de ocol Gheorgheni se fixează termenul pe **zina 31 August anul 1926 la orele 8 1/2 p. m.** în Valea-Strâmbă a locuinței urmăritului și toți cari au voie de acumpără, sunt invitați prin acea, că lucrurile susamintite vor fi vândute în senzul legii XL. din 1881 § 107 și 108 celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Prenziunea care e de încasat, face 5400 Lei capital, dobânzile cu 12% socotind din 29 Martie 1926, iar speșele până acum stabilite de 2001 Lei.

Intrucât mobilele care ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și acestia și ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în senzul art. XLI. din 1908 § 20.

Gheorgheni, la 6 Iulie 1926.

V. Lőrincz,
portărel.

Hirdessen a Gyergyói Ujságban

Ha jó és olcsó szeszt akar, keresse fel a

Halász szesznagyraktárát,

hol első minőségű szeszt olcsóbb áron vásárolhat.

Remington írógépek

kizárólagos képviselte

RÉVÉSZ ERNŐ könyvkereskedése

Tg.-Mures. Főtér 47. Telefon 126.

Bármilyen rendszerű

gépet becserélek!

Remington írógépek képviselte.

Román királyi udvari szállítók.

Remington Model 92. és Remington portabil.